

**“МОНГОЛ ШУУДАН” ХК-ИЙН
ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭЭЛЖИТ БУС ХУРЛЫН ТОГТООЛ**

2016 оны 9 дүгээр сарын 9-ний өдөр

Дугаар 2016 | 05

Улаанбаатар хот

**“Компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг батлах,
хараат бус гишүүнийг нөхөн томилох тухай”**

Компанийн тухай хуулийн 62 дугаар зүйлийн 62.1.1, 62.1.7, 62.1.15, 62.1.16, Компанийн Хувьцаа эзэмшигчийн 2016 оны 7 дугаар сарын 22-ны өдрийн тогтоолыг тус тус үндэслэн “Монгол Шуудан” ХК-ийн Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурал хуралдуулах тогтоол, 2016 оны 9 дүгээр сарын 9-ний өдрийн ээлжит бус хурлын Тооллогын комиссын шийдвэрийг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

НЭГДҮГЭЭР АСУУДАЛ. Компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг батлах

1. Компанийн тухай хуулийн 62 дугаар зүйл 62.1.1 дэх заалтыг үндэслэн “Монгол Шуудан” ХК-ийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг хавсралтаар баталсугай.
2. Компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг Улсын бүртгэл, статистикийн ерөнхий газрын Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн газарт бүртгүүлэхийг Гүйцэтгэх захиралд зөвшөөрсүгэй.
3. Энэ тогтоол батлагдсантай холбогдуулж 2012 оны 6 дугаар сарын 22-ны өдрийн Төрийн өмчийн хорооны 300 тоот тогтоолыг хүчингүйд тооцсугай.

ХОЁРДУГААР АСУУДАЛ. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүн Д.Ундаргааг томилсон томилгоог хүчингүй болгох тухай

1. Компанийн тухай хуулийн 79 дүгээр зүйлийн 79.1.2 дахь заалт, Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2016 оны 05 сарын 26-ны өдрийн 9/1828 тоот албан зөвлөмжийн 3.1 дэх хэсгийг үндэслэн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүн Д.Ундаргаагын бүрэн эрхийг хугацаанаас нь өмнө дуусгавар болгосугай.

ГУРАВДУГААР АСУУДАЛ. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүнийг нөхөн сонгуульд нэр дэвшүүлэх, сонгох тухай

1. Компанийн тухай хуулийн 62 дугаар зүйлийн 62.1.7, 77 дугаар зүйлийн 77.1 дэх заалтыг тус тус үндэслэн “Монгол Шуудан” ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүнээр Ч.Чинзоригийг томилсугай.
2. Томилогдсон гишүүн нь Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүний үүргээ хууль болон компанийн дүрэмд нийцүүлэн компанийн эрх ашгийг дээдлэх зарчмыг баримтлан аливаа сонирхлын зөрчлөөс ангид байж, компанийн нууцыг чанд хадгалж шударгаар ажиллахыг үүрэг болгосугай.

ХУРЛЫН ДАРГА

Ч.ГАНХУЯГ

“Монгол Шуудан” хувьцаат компанийн
Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурлын
2016 оны 9 дүгээр сарын 9-ний өдрийн 2016/05/09-дээр тогтооолын
2116545 1116 22141 Хавсралт

“МОНГОЛ ШУУДАН” ХУВЬЦААТ КОМПАНИЙН ДҮРЭМ

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1 Энэхүү дүрэм (цаашид “Дүрэм” гэх) нь “Монгол Шуудан” хувьцаат компанийн эрх зүйн байдал, үйл ажиллагааны чиглэл, удирдлагын бүтэц, тэдгээрийн эрх, үүргийг тодорхойлсон эрх зүйн үндсэн баримт бичиг мөн.

1.2. “Монгол Шуудан” хувьцаат компани (цаашид “Компани” гэх) нь Монгол Улсын Иргэний хууль, Компанийн тухай хууль, Шуудангийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомж, эрх бүхий байгууллагаас хууль тогтоомжид нийцүүлэн гаргасан тогтоол шийдвэр, Дүрмийн хүрээнд үйл ажиллагаа явуулна.

1.3. Компани нь Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу байгуулагдсан, банкинд харилцах данстай, өөрийн нэрийн өмнөөс эрх эдлэн, үүрэг хүлээдэг, өөрийн тусгайлсан эд хөрөнгөтэй, санхүүгийн тайлан гаргадаг, ашгийн төлөө хуулийн этгээд мөн.

1.4. Компанийн 34 хувийг олон нийт, 66 хувийг төр эзэмшинэ. Төрийн эзэмшлийн хувьцааны бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэгч нь Засгийн газраас эрх олгосон этгээд байна.

1.5. Компани нь дүрэмд заасан зорилтоо хэрэгжүүлэх үндсэн үйл ажиллагаанаас гадна, хуулиар хориглоогүй үйлдвэрлэл, үйлчилгээг өөрийн төлөөлөгчийн газар, охин компаниудаараа дамжуулан гүйцэтгэж болно. Төлөөлөгчийн газар нь хуулийн этгээдийн эрх эдлэхгүй ба компаниас баталсан дотоод журмын дагуу үйл ажиллагаа явуулна.

1.6. Компанийн оноосон нэр нь Монголоор “Монгол шуудан” хувьцаат компани, товчилсон нэр нь “Монгол Шуудан” ХК, англиар “Mongol Post” JSC болно.

1.7. Компани нь Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүргийн 1-р хорооны нутаг дэвсгэрт оршино. Утас: (+976) 70078918, Факс: (+976) 11-330788, E-mail: info@mongolpost.mn

1.8. Компани нь өөрийн тэмдэг, бэлгэдэл (эмблем)-тэй байхаас гадна хууль тогтоомжид заасны дагуу албан бичгийн хэвлэмэл хуудас, өөрийн нэр бүхий тэмдэг хэрэглэж болно.

1.9. Тэмдэг, бэлгэдлийн загварыг Төлөөлөн Удирдах Зөвлөл (цаашид “ТУЗ” гэх)-өөс баталж, Оюуны өмч, улсын бүртгэлийн газарт бүртгүүлсэн байх бөгөөд тэдгээрийг хэрэглэх эрхийг зөвхөн компани эдэлнэ.

ХОЁР. КОМПАНИЙН ҮНДСЭН ЗОРИЛТ, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЧИГЛЭЛ, ХУГАЦАА

2.1 Компанийн үндсэн зорилт нь Монгол Улсын шуудангийн салбарыг хөгжүүлэх, шуудангийн найдвартай ажиллагааг хангах болон Шуудангийн тухай хуулиар хориглоогүй бусад үйлчилгээг хэрэглэгчдэд хүргэх замаар хувьцаа эзэмшигчдийн хөрөнгө оруулалтын өгөөжийг нэмэгдүүлж, ашигтай ажиллагааг хангахад оршино.

2.2 Компанийн үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл нь дор дурдсан үйл ажиллагаа, тэдгээртэй холбогдон үүсэх бусад ажил, үйлчилгээ байна:

- 2.2.1. Захидал, бичиг, боодол, илгээлт зэрэг шуудангийн бүх нийтийн үйлчилгээ;
- 2.2.2. Захиалгат илгээмжийн худалдаа;
- 2.2.3. Хадгаламж, даатгал, тэтгэвэр, тэтгэмж, цалин хөлс олгох, мөнгөн гүйвуулга хийх зэрэг санхүүгийн үйлчилгээ;
- 2.2.4. Шуудангийн марк, үнэт цаасны эх зураг хийх, хэвлүүлэх, борлуулах;
- 2.2.5. Гадаад дотоодын тогтмол хэвлэлийн захиалга авах, хүргэх, борлуулах;
- 2.2.6. Монгол Улсын Шуудангийн тухай хуулиар зохицуулсан бусад үйлчилгээ,

ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА.

2.3 Үйл ажиллагааны үндсэн чиглэлдээ нийцүүлэн хууль тогтоомжоор хориглоогүй, орлого, ашгаа нэмэгдүүлэхэд чиглэгдсэн бизнесийн бусад үйл ажиллагаа эрхэлж болох бөгөөд энэ тухай шийдвэрийг компанийн ТУЗ гаргана.

2.4 Компани нь тодорхой мэргэжил, тусгай зөвшөөрөл шаардагдаа үйл ажиллагаа явуулах тохиолдолд холбогдох эрх бүхий байгууллагаас зохих зөвшөөрөл авч улсын бүртгэлд бүртгүүлсний дараа тухайн үйл ажиллагааг эрхэлнэ.

2.5 Компанийг Дүрэм болон Монгол Улсын хууль тогтоомжид заасны дагуу өөрчлөн байгуулах, эсхүл татан буулгана.

2.6 Компани нь хязгааргүй хугацаагаар үйл ажиллагаа явуулна.

ГУРАВ. КОМПАНИЙН ХӨРӨНГӨ, ХУВЬЦАА

3.1 Компанийн гаргасан хувьцаа нь нэг бүрийн 100 төгрөгийн нэрлэсэн үнэтэй 29,586,363 (ерэн есөн сая таван зуун наян зургаан мянга гурван зуун жаран гурав) ширхэг энгийн хувьцаа байна. Үүнд өөрчлөлт оруулах тухай асуудлыг гагцхүү хувьцаа эзэмшигчдийн хурал (цаашид “ХЭХ” гэх)-аар шийдвэрлэнэ.

3.2 Компанийн зарласан хувьцаа нь нэг бүрийн 100 төгрөгийн нэрлэсэн үнэтэй 100,000,000 (нэг зуун сая) ширхэг энгийн хувьцаа байна.

3.3 Компани нь энгийн хувьцааг заавал гаргах ба энэ тухай шийдвэрийг ХЭХ-аас гаргана.

3.4 Компани нь Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу бусад үнэт цаас гаргаж болох ба энэ тухай шийдвэрийг Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас гаргана.

3.5 Хувьцаа нэмж гаргах замаар компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг нэмэгдүүлж болно.

3.6 Компанийн хувьцаа нь хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн өмчлөлд оролцох эрхийг нотлох бөгөөд компанийн аливаа эд хөрөнгийг тусгайлан өмчлөх эрхийг нотлохгүй.

ДӨРӨВ. НОГДОЛ АШИГ

4.1 ТУЗ нь санхүүгийн жил дууссанаас хойш 50 хоногийн дотор ногдол ашиг хуваарилах эсэх талаар шийдвэр гаргана. Хэрэв ногдол ашиг хуваарилахгүй гэж шийдвэр гаргасан бол энэ тухайгаа ТУЗ нь ХЭХ-д тайлагнах үүрэгтэй.

4.2 Ногдол ашиг хуваарилахаар шийдвэрлэсэн бол ТУЗ-ийн энэ тухай шийдвэрт хувьцаа бүрд ногдох ашгийн хэмжээ, ногдол ашиг авах эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалт гаргах өдөр болон ногдол ашиг төлөх өдөр зэргийг заана.

4.3 ТУЗ нь ногдол ашиг хуваарилсан бол түүний тайланг хувьцаа эзэмшигчдийн дараагийн хурал болон Санхүүгийн зохицуулах хороонд тайлagnана.

4.4 Компани алдагдалтай ажилласан нөхцөлд ногдол ашиг хуваарилахгүй.

4.5 Компани эргүүлэн авсан өөрийн хувьцаанд ногдол ашиг хуваарилахгүй.

ТАВ. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧИЙН ЭРХ. ҮҮРЭГ

5.1 Компанийн энгийн болон давуу эрхийн хувьцааг эзэмшсэн этгээд компанийн хувьцаа эзэмшигч болно.

5.2 Энгийн хувьцаа эзэмшигч нь дараах эрх эдэлнэ.

5.2.1 ХЭХ зарлах, эчнээ санал хураалт явуулах тухай шийдвэр гаргах үед ТУЗ-өөс тогтоосон “бүртгэлийн өдөр” компанийн хувьцааг эзэмшиж байсан этгээд хуралд оролцож, хэлэлцэж буй бүх асуудлаар өөрийн эзэмшиж буй саналын эрхтэй хувьцаатай хувь тэнцүүлэн санал өгөх;

5.2.2 ТУЗ-өөс ногдол ашиг олгохоор шийдвэрлэсэн үед давуу эрхийн хувьцаа эзэмшигчдэд ногдол ашиг хуваарилсны дараа эзэмшиж буй хувьцаанд ногдох ногдол ашиг авах, ногдол ашиг олгохоор зарласан боловч хуульд заасан хугацаанд хувиарлаагүй бол алданги төлөхийг шаардах;

5.2.3 Компанийг татан буулгах үед Компанийн тухай хуулийн 28 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу өр төлбөрийг барагдуулсны дараа үлдсэн эд хөрөнгийг худалдсанаас олсон орлогоос эзэмшиж буй хувьцааны тоогоор хувь хүртэх;

5.2.4 Нэмж гаргасан хувьцаа, хувьцаанд хөрвөх үнэт цаасыг тэргүүн ээлжинд худалдан авах, энэ эрхээ бусад бүрэн болон хэсэгчлэн шилжүүлэх;

5.2.5 ХЭХ-аар дараах асуудлаар шийдвэр гаргахад эсрэг саналтай байсан, эсвэл санал хураалтад оролцоогүй хувьцаа эзэмшигч бүр өөрийн эзэмшиж буй хувьцааг компанийд эргүүлэн авахыг шаардах;

5.2.5.1 Нийлэх, нэгдэх, хуваах болон хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани болгон өөрчлөх;

5.2.5.2 Хэлцэл хийхийн өмнөх улирлын сүүлийн балансын активын нийт дүнгийн 25 хувиас дээш зах зээлийн үнэтэй эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийг худалдах, худалдаж авах, захиран зарцуулах болон барьцаалахтай холбогдсон хэлцэл хийсэн, компанийн урьд гаргасан энгийн хувьцааны 25 хувиас дээш хэмжээний энгийн хувьцаа, энгийн хувьцаа худалдаж авах эрхийн бичиг болон энгийн хувьцаанд хөрвөх үнэт цаас гаргах зэрэг их хэмжээний хэлцэл хийх;

5.2.5.3 Хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хязгаарласан нэмэлт өөрчлөлтийг дүрэмд оруулсан, эсхүл ийм агуулгатай компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг батлах

5.2.5.4 Нэг хувьцаа эзэмшигч түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн хамт компанийн энгийн хувьцааны 75-аас дээш хувийг эзэмших болсон, эсхүл компанийн төрийн мэдлийн багц хувьцааг худалдсан тохиолдолд бусад хувьцаа эзэмшигчид нь компанийд хувьцаагаа эргүүлэн авахыг шаардах эрхтэй.

5.2.6 Энгийн хувьцааны 5-аас дээш хувийг эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигч холбогдох журмын дагуу хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэх асуудлын талаар нэмэлт санал гаргах, компанийн ТУЗ-д болон хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлын тооллогын комисст нэр дэвшүүлэх;

5.2.7 Компанийн анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэл, гүйцэтгэх удирдлагын хурлын тэмдэглэл, тушаал шийдвэр болон хууль тогтоомжкоор нийтэд мэдээлэхийг хориглосноос бусад баримт бичигтэй танилцах;

5.2.8 Энгийн хувьцааны 10 хувиас дээш хувьцаа эзэмшигч нь компанийн аж ахуй, санхүүгийн үйл ажиллагаанд аудитын шалгалт хийлгэх;

5.2.9 Энгийн хувьцааны 10 хувиас дээш хувийг эзэмшиж буй этгээд хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурлыг хуралдуулахаар ТУЗ-д саналаа хүргүүлэх, ТУЗ энэ саналыг үндэслэлгүйгээр хүлээн аваагүй тохиолдолд өөрөө зарлан хуралдуулах, ХЭХ зарлагдсан үед хуралд оролцох эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалтыг шаардан гаргуулах;

5.2.10 Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан компанийн тухай хууль 84 дүгээр зүйлд заасан үүргээ биелүүлээгүй, үүргээ зөрчсөнөөс компанийд хохирол учруулсан бол уг албан тушаалтнаар компанийд учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлэхээр шүүхэд нэхэмжлэл гаргах;

5.2.11 Хууль тогтоомж болон Дүрмээр тогтоосон бусад эрх.

5.3 Компанийн хувьцаа эзэмшигч дараах үүрэгтэй:

5.3.1 Хувьцаа эзэмшигч нь өөрийн нэр, оршин байгаа хаяг, цахим хаяг, гар утас болон холбоо барих хаягт өөрчлөлт орох тухай бүр үнэт цаасны бүртгэл хөтлөх эрх бүхий этгээдэд мэдэгдэх;

5.3.2 Нийт гаргасан хувьцааны 1/3 болон түүнээс дээш хувийг дангаараа эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран худалдан авч эзэмшихийг хүссэн этгээд Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд заасны дагуу тендер санал зарлах;

5.3.3 Нийт гаргасан хувьцааны 5-аас дээш хувийг дангаараа болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэйгээ хамтран эзэмшсэн этгээд өмчлөх эрх үүссэнээс хойш ажлын 3 хоногийн дотор энэ тухай компанийд бичгээр мэдэгдэх;

5.4. Хувьцаа эзэмшигч нь компанийн хүлээх үүргийг хариуцахгүй бөгөөд гагцхүү эзэмшиж байгаа хувьцааны хэмжээгээр эрсдэл хүлээнэ.

5.5. Компанийн давуу эрхийн хувьцаа эзэмшигч нь Компанийн тухай хууль болон давуу эрхийн хувьцаа гаргах тухай шийдвэрт заасан нөхцөлд ХЭХ-д саналын эрхтэй оролцно. Давуу эрхийн хувьцааны тоо, нэрлэсэн үнэ, зориулалт, тухайн төрлийн хувьцаа эзэмшигчдэд олгох давуу эрх, тэдний хувь нийлүүлэгчдийн хуралд саналын эрхтэй оролцох нөхцөл зэргийг давуу эрхийн хувьцаа гаргах тухай асуудлыг шийдвэрлэсэн хувь нийлүүлэгчдийн хурлын шийдвэрт заасан байна.

ЗУРГАА. КОМПАНИЙН УДИРДЛАГА

6.1. Компанийн удирдлага нь дараах бүтэцтэй байна:

- 6.1.1. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал;
- 6.1.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөл;
- 6.1.3. Гүйцэтгэх удирдлага.

ДОЛОО. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ХУРАЛ

7.1. Компанийн эрх барих дээд байгууллага нь ХЭХ байна. ХЭХ нь ээлжит, ээлжит бус байна.

7.2. Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлыг компанийн ТУЗ санхүүгийн жил дууссанаас хойш дөрвөн (4) сарын дотор зарлан хуралдуулна.

7.3. ТУЗ-өөс ХЭХ-ын бүрэн эрхийн хүрээний асуудлыг шийдвэрлүүлэхээр ХЭХ-д хэдийд ч оруулж болно.

7.4. Хурал хуралдуулах тухай шийдвэрт дараах зүйлийг заана:

- 7.4.1. Хурал хуралдуулах газар, өдөр, цаг;
- 7.4.2. Хурлын хэлэлцэх асуудал;
- 7.4.3. Хуралд оролцох эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалт гаргах бүртгэлийн өдөр;
- 7.4.4. Хурал хуралдуулах тухай хувьцаа эзэмшигчид мэдэгдэх өдөр, журам;
- 7.4.5. Хуралд бэлтгэх явцад хувьцаа эзэмшигчдийн танилцаж болох баримт бичгийн жагсаалт;
- 7.4.6. Саналын хуудсаар санал авах бол тухайн саналын хуудасны агуулга;
- 7.4.7. Саналын хуудсыг хүлээн авах сүүлчийн өдөр;
- 7.4.8. Хурлын дарга;
- 7.4.9. Тооллогын комиссын дарга, гишүүд.

7.5. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг зарлан хуралдуулах шийдвэр гарснаас хойш 40-өөс доошгүй хоногийн дараа хуралдуулна.

7.6. Компани хурал хуралдуулах тухай ТУЗ-ийн шийдвэр гарснаас хойш 5 хоногийн дотор хурлын зарыг “Хувьцаат компанийн ХЭХ-ын зар хүргэх журам”-ын дагуу нийтэд мэдээлнэ. Хурлын зарыг ийнхүү нийтэд мэдээлсэн өдрөөс хойш 15 хоногийн дараа анх мэдээлсэн хэлбэрийн дагуу дахин мэдээлнэ.

7.7. Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурал хуралдуулах тухай шийдвэр гаргасан бол хурлын зарыг нийтэд мэдээлсэн өдрөөс хойш 30 хоногийн дараа, санал шаардлагад үндэслэн

хуралдуулах шийдвэр гаргасан бол ийнхүү санал, шаардлага хүлээн авсан өдрөөс хойш холбогдох журамд нийцүүлэн 45 хоногийн дотор тухайн хурлыг хуралдуулна. Хойшлогдсон хурлыг ажлын 20 хоногийн дотор хуралдуулах бөгөөд уг хурал хуралдахаас 10-аас доошгүй хоногийн өмнөх хурлын зарыг “Хувьцаат компанийн ХЭХ-ын зар хүргэх журам”-ын дагуу нийтэд мэдээлнэ.

7.8. Хурлын зард дараах зүйлийг тусгана:

- 7.8.1. Компанийн оноосон нэр, байршил;
- 7.8.2. Хурал хийх өдөр, цаг, газар;
- 7.8.3. Бүртгэлийн өдөр;
- 7.8.4. Хурлаар хэлэлцэх асуудал, шийдвэрийн төсөл, түүнтэй холбогдох баримт бичигтэй танилцах журам.

7.9. Ээлжит хурал хуралдах үед хувьцаа эзэмшигчид дараах мэдээллийг танилцуулна:

- 7.9.1. Санхүүгийн жилийн тайлан;
- 7.9.2. Санхүүгийн жилийн тайлангийн талаарх аудитын байгууллагын дүгнэлт;
- 7.9.3. Тайлангийн жилд хийгдсэн сонирхлын зөрчилтэй хэлцлүүд;
- 7.9.4. ТУЗ-ийн гишүүнд нэр дэвшсэн хүний тухай танилцуулга, дүгнэлт;
- 7.9.5. Компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээд, тэдгээрийн эзэмшлийн хувьцааны төрөл, тоо;
- 7.9.6. ТУЗ, гүйцэтгэх удирдлагын зардал, цалин урамшуулал;
- 7.9.7. Бизнесийн үйл ажиллагааны тайлан.

7.10. Ээлжит бус хурлыг дараах тохиолдолд ТУЗ хуралдуулна:

- 7.10.1. ТУЗ-ийн нийт гишүүдийн талаас дээш хувь нь ажиллах боломжгүй буюу ажиллахгүй болсон;
- 7.10.2. ТУЗ-ийн 2 буюу түүнээс дээш тооны хараат бус гишүүн, саналын эрхтэй хувьцааны 10 буюу түүнээс дээш хувийн хувьцаа эзэмшигч санал, шаардлага гаргасан;
- 7.10.3. Компанийн алдагдал тухайн тайлант үеийн эцэст өөрийн хөрөнгийн 30 хувиас хэтэрсэн;
- 7.10.4. Компанийн өр нь өөрийн хөрөнгөөс хоёр жил дараалан илүү болж, хасах утгатай болсон;
- 7.10.5. ТУЗ шийдвэр гаргасан;
- 7.10.6. Аудитын хорооноос ээлжит бус хурал хийхийг шаардсан.

7.11. Дараах асуудлыг компанийн ХЭХ-аар хэлэлцэж шийдвэрлэнэ:

- 7.11.1 Компанийн дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, түүний шинэчилсэн найруулгыг батлах;
- 7.11.2. Нийлүүлэх, нэгтгэх, хуваах болон тусгаарлах хэлбэрээр компанийг өөрчлөн байгуулах;
- 7.11.3. Компанийн хэлбэрийг өөрчлөх;
- 7.11.4. Компанийн өрийг хувьцаагаар солих, хувьцаа нэмж гаргах, түүний тоог тогтоох;
- 7.11.5. Компанийг татан буулгах болон татан буулгах комиссыг томилох;
- 7.11.6. Хувьцааг хуваах, нэгтгэх;
- 7.11.7. Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлаар ТУЗ-ийн гишүүдийг шинээр сонгох, тэдний цалин, урамшууллын хэмжээг тогтоох бөгөөд хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурлаар ТУЗ-ийн бүрэн эрхийг хугацаанаас нь өмнө дуусгавар болгон, орлох хүнийг сонгож болно;
- 7.11.8 Хувьцаа эзэмшигчид нь хувьцаа, бусад үнэт цаасыг хууль тогтоомжид заасны дагуу тэргүүн ээлжинд худалдан авах эрх эдлэх эсэх;
- 7.11.9. Компанийн жилийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангийн талаарх ТУЗ-ийн гаргасан дүгнэлтийг хэлэлцэж батлах;
- 7.11.10. ТУЗ-ийн ирүүлсэн саналыг үндэслэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг батлах;

7.11.11. Компанийн тухай хуульд заасны дагуу компани өөрийн хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авахыг зөвшөөрөх;

7.11.12. Компанийн тухай хуулийн 96.4-т заасан тайлан;

7.11.13. Компанийн тухай хууль болон ТУЗ-ийн шийдвэрээр ХЭХ-аар шийдвэрлүүлэхээр оруулсан бусад асуудлууд;

7.12. Хувьцаа эзэмшигч нь ТУЗ-ийн гишүүдийг сонгоходо зөвхөн ТУЗ-ийн дэргэдэх Нэр дэвшүүлэх хорооноос нэр дэвшүүлсэн этгээдийн хүрээнд хэлэлцэн шийдвэр гаргана. Хэрэв нэр дэвшүүлсэн этгээдийг шаардлага хангахгүй гэж үзвэл дахин нэр дэвшүүлэх тухай шийдвэр гаргана.

7.13. Компанийн саналын эрх бүхий хувьцааны 75-аас дээш хувийг эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигчид ХЭХ-д оролцсоноор хурал хүчин төгөлдөр болно.

7.14. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас шийдвэрлэсэн асуудлаар тогтоол, хурлын тэмдэглэл гаргана. Хурлын тэмдэглэлд хурлын дарга гарын үсэг зурна.

НАЙМ. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ

8.1. ХЭХ-ын чөлөөт цагт Компанийн эрх барих байгууллага нь ТУЗ байна. ТУЗ-ийн гишүүдийг Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас 2 жилийн хугацаатайгаар сонгож, чөлөөлнө.

8.2. ТУЗ нь 9 (ес) гишүүнтэй байх бөгөөд тэдгээрийн 3 (гурав) нь хараат бус гишүүн байна.

8.3. ТУЗ нь дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

8.3.1. Компанийн үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл, бодлогыг тодорхойлох;

8.3.2. Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит болон ээлжит бус хурлыг зарлан хуралдуулах;

8.3.3. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас баталсан зорилтот түвшинг үндэслэн компанийн бизнес төлөвлөгөөг батлах;

8.3.4. Компанийн зохион байгуулалтын бүтэц, орон тоо, удирдлагын зардлын дээд хязгаарыг батлах;

8.3.5. Компанийн зарласан хувьцааны тоо, хэмжээнд багтаан хувьцаа гаргах асуудлыг шийдвэрлэх;

8.3.6. Компанийн энгийн хувьцаа болон бусад үнэт цаас гаргах;

8.3.7. Компанийн эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн эрхийн зах зээлийн үнийг тогтоох;

8.3.8. Компанийн гаргасан хувьцаа, бусад үнэт цаасыг худалдан авах, эргүүлэн авах шийдвэр гаргах;

8.3.9. Компанийн Гүйцэтгэх захирлыг сонгох, өөрчлөх, түүний бүрэн эрхийг тогтоох;

8.3.10. Компанийн Гүйцэтгэх захиралтай байгуулах Хөлсөөр ажиллах гэрээний нөхцөл, түүнд олгох цалин, шагнал урамшуулал, өмч хөрөнгийг захиран зарцуулах эрх, хариуцлагын хэмжээг тогтоох, гэрээ байгуулах шийдвэр гаргах;

8.3.11. Компанийн аудитын байгууллагыг сонгож, түүнтэй байгуулах гэрээний нөхцөлийг тогтоох, компанийн тайлан тэнцэлд хийсэн хөндлөнгийн аудитын байгууллагын дүгнэлтийг хэлэлцэж шийдвэр гаргах;

8.3.12. Компанийн жилийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангийн талаар дүгнэлт гаргах;

8.3.13. Компаниас хуваарилах ногдол ашгийн хэмжээ болон түүнийг төлөх журам, хугацааг тодорхойлох;

8.3.14. ТУЗ, Гүйцэтгэх захирлын үйл ажиллагааны болон компанийн засаглалын дотоод журмыг батлах;

8.3.15. Компанийн салбар, төлөөлөгчийн газар байгуулах;

8.3.16. Хууль тогтоомжийн дагуу их хэмжээний болон сонирхлын зөрчил бүхий этгээдтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгох;

8.3.17. ХЭХ-ын бүрэн эрхэд хамаарахгүй бусад асуудлыг шийдвэрлэх;

8.4. ТУЗ хурал нийт гишүүдийн дийлэнх олонхи нь оролцсоноор хүчин төгөлдөр болно.

8.5. ТУЗ-ийн даргыг ТУЗ-ийн нийт гишүүдийн олонхийн саналаар сонгоно.

8.6. ТУЗ-ийн дарга нь ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, түүний хурлыг хуралдуулах, хурал даргалах, хурлын тэмдэглэлийг хөтлүүлэх, шийдвэрийн биелэлтэд хяналт тавих үргийг хүлээнэ. Хурлын тэмдэглэлд хуралд оролцсон бүх гишүүд өөрсдийн хэлсэн үг, гаргасан саналын үнэн зөвийг хянан гарын үсэг зурна.

8.7. ТУЗ-өөс гаргасан тогтоолыг ТУЗ танилцаж, баталгаажуулсны үндсэн дээр ТУЗ-ийн дарга гарын үсэг зурж, компанийн тэмдгийг дарснаар хүчин төгөлдөр болно.

8.8. ТУЗ-ийн даргыг түр эзгүйд түүний үргийг ТУЗ-ийн даргаас, эсхүл ТУЗ-өөс томилсон гишүүн гүйцэтгэнэ.

8.9. ТУЗ-ийн ээлжит хурлыг улиралд нэг удаа хуралдуулах бөгөөд шаардлагатай гэж үзвэл нэмэлт хуралдаан хийж болно.

8.10. ТУЗ-ийн хурлын шийдвэр нь хуралд оролцож байгаа гишүүдийн дийлэнх олонхийн саналаар хүчин төгөлдөр болно.

8.11. ТУЗ-ийн хурлыг зарлах, хуралдуулах, хурал хүчинтэй байх, гишүүдийн хуралд оролцох, асуудлыг хэлэлцэх, хурлын дэгийг тогтоох, ТУЗ-ийн даргын эрх болон бусад холбогдох асуудлыг ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмаар зохицуулна. Энэхүү журмыг ТУЗ батална.

8.12. Хараат бус гишүүн нь дараах шаардлагыг хангасан этгээд байна:

8.12.1. Өөрөө, эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран компанийн энгийн хувьцааны 5-аас дээш хувийг эзэмшидэггүй;

8.12.2. Өөрөө, эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь компанийн болон компани оролцогч нь болж байгаа компанийн нэгдлийн бусад оролцогчид эрх бүхий албан тушаал эрхэлдэггүй;

8.12.3. Төрийн үйлчилгээнээс бусад төрийн алба хашдаггүй;

8.12.4. Компанитай ТУЗ-ийн гишүүнээс бусад байдлаар бизнесийн материаллаг холбоогүй.

8.13. Хараат бус гишүүн нь бусад гишүүдийн адил эрх, үүрэгтэй байхаас гадна дараах нэмэлт үүрэгтэй:

8.13.1. ТУЗ, гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагаа, гаргасан бодлого, шийдвэр нь компанийн эрх ашигт сөргөөр нөлөөлсөн эсэх, үйл ажиллагаа нь хууль тогтоомж, дүрэм, журамд нийцсэн эсэхэд хяналт тавих, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, зөрчил илэрвэл уг зөрчлийг арилгахыг холбогдох этгээдээс шаардах, шаардлагыг эс биелүүлбэл асуудлыг ТУЗ-д тавьж шийдвэрлүүлэх, улмаар хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуралдуулах шаардлагыг хүргүүлэх;

8.13.2. Компанийн үйл ажиллагааны ил тод, нээлттэй байдлыг хангах талаар гүйцэтгэх удирдлагад үүрэг өгч, хэрэгжилтийг хянах, холбогдох этгээдээс шаардах;

8.13.3. Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд биечлэн оролцож, ТУЗ-ийн шийдвэрийн талаар зарчмын зөрүүтэй байр суурьтай байсан бол энэ тухайгаа мэдээлж, хувьцаа эзэмшигчдийн асуултад хариулах, тодруулга хийх;

8.13.5. Төрийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авалт хийх талаар санал боловсруулах;

8.13.6. Гүйцэтгэх удирдлагын бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг үр ашигтай зохион байгуулахад хяналт тавих.

8.14. Компани шаардлагатай гэж үзвэл тодорхой асуудал эрхэлсэн байнгын болон түр хороог байгуулж болох бөгөөд өөрийн үйл ажиллагааг үр өгөөжтэй, байгуулж, мэргэшсэн байдлаар үйл ажиллагааг явуулах зорилготой Аудитын Засаглал, нэр дэвшүүлэх, Иланин урамшууллын болон Стратеги, эрсдэлийн удирдлагын хороог байгуулан ажиллуулна.

8.15 Аудитын хорооны 2/3 нь хараат бус гишүүн байна.

8.16. Хороо нь тодорхой чиг үүрэгтэй байх бөгөөд тухайн асуудлаар дүгнэлт гаргаж, ТУЗ-ийн хуралд танилцуулан шийдвэр гаргуулах үүрэгтэй.

8.17. Аудитын хорооны дарга нь ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн байх бөгөөд уг хороо нь дараах чиглэлээр дүгнэлт гаргаж, ТУЗ-д танилцуулна:

- 8.17.1. Компанийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэлийг олон улсын стандартад нийцүүлэх, дотоод хяналтын болон эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагаа, санхүүгийн тайлан, санхүү эдийн засгийн бусад мэдээллийн үнэн бодит байдалд хяналтавих;
- 8.17.2. Дотоод хяналтын албаны удирдлага, ажилтнуудыг томилох, цалин урамшууллыг тогтоох санал боловсруулах, ТУЗ-д танилцуулах;
- 8.17.3. Аудитын байгууллагыг сонгох, тэдний ажлын хөлслүүний хэмжээг тогтоох талаар санал боловсруулах, Хорооны чиг үүрэгт хамаарах асуудлаар шалгалт хийж дүгнэлт гаргах талаар хөндлөнгийн аудитын байгууллагад чиглэл өгөх (чухам ямар чиглэлээр шалгалт хийж, дүгнэлт гаргасан байх талаар аудитын байгууллагатай байгуулах гэрээнд тусгах замаар энэ эрхээ хэрэгжүүлнэ);
- 8.17.4. Их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэлд хяналтавих, дүгнэлт гаргах;
- 8.17.5. Компанийн үйл ажиллагаа нээлттэй, ил тод байгаа эсэх, хууль болон эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон мэдээллийг нийтийн хүртээл болгож байгаа байдалд хяналтавих;
- 8.17.6. Компанийн ТУЗ-өөс шилжүүлсэн болон ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамд заасан бусад чиг үүрэг.
- 8.18. Засаглал, нэр дэвшүүлэх, цалин урамшууллын хороо нь дараах үүргийг хэрэгжүүлнэ:
- 8.18.1. ТУЗ-ийн гишүүн, гүйцэтгэх удирдлагад нэр дэвшигчид тавих шаардлагыг тодорхойлж, ур чадвар, мэдлэг, боловсрол, ажлын туршлага зэргийг үнэлэх шалгуурыг тогтоох;
- 8.18.2. ТУЗ-ийн гишүүн, гүйцэтгэх удирдлагад нэр дэвшигчийн ур чадвар, мэдлэг боловсрол, ажлын туршлага, харин хараат бус гишүүдийн хувьд энэхүү дүрмийн 8.13-т заасан шаардлагыг хангаж байгаа эсэхэд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;
- 8.18.3. ТУЗ-ийн гишүүн, гүйцэтгэх удирдлагад нэр дэвшигчийг бүртгэн сонгон шалгаруулалт хийж, ХЭХд шууд нэр дэвшүүлэх;
- 8.18.4. ТУЗ-ийн гишүүн, гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагаанд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;
- 8.18.5. Гүйцэтгэх удирдлагатай байгуулах гэрээний нөхцөлийг боловсруулах;
- 8.18.6. ТУЗ-ийн гишүүдээс бусад компанийн эрх бүхий албан тушаалтны ажлын гүйцэтгэлд гүйцэтгэх удирдлагаас өгсөн үнэлгээнд дүгнэлт гаргах;
- 8.18.7. Бүрэн эрх нь дуусгавар боленоос хойш З жилийн хугацаанд аливаа хувьцаат компанийн ТУЗ-ийн гишүүн байх эрхгүй этгээдийн нэрийг дэвшүүлэхээс татгалзах;
- 8.18.8. Компанийн ТУЗ-өөс шилжүүлсэн болон ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамд заасан бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх;
- 8.18.9. ТУЗ-ийн гишүүд, гүйцэтгэх удирдлага болон бусад эрх бүхий албан тушаалтанд олгох цалин, урамшууллын дээд хязгаарыг тогтоох, тогтоосон хэмжээнд багтаан цалин, урамшуулалт олгох санал боловсруулах;
- 8.18.11. Компанид мөрдөж байгаа ажлын үр дүнтэй холбогдсон компанийн урамшууллын системийн зорилгыг тодорхойлж, үр дүнг үнэлэх;
- 8.18.12. Компанийн ТУЗ-өөс шилжүүлсэн болон ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамд заасан бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.
- 8.19 Стратеги, эрсдэлийн удирдлагын хороо нь дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:
- 8.19.1 Компанийн стратеги төлөвлөгөөг судалгааны үндсэн дээр боловсруулж, Төлөөлөн удирдах зөвлөлд танилцуулж батлуулах, хэрэгжилтинд хяналтавих, дүгнэлт гаргах;
- 8.19.2 Санхүүгийн тайлан, их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн стратеги төлөвлөлтөнд нийцсэн эсэхэд хяналтавьж, дүгнэлт гаргах, шинээр хийгдэх

их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэлд стратегийн эрсдлийн урьдчилан дүгнэлт гаргах, чиглэл, зөвлөмж боловсруулах;

8.19.3 Компанийн үнэ цэнийг тодорхойлж, хувьцааны үнэ цэнийг дээшлүүлэх, хамгаалахад чиглэсэн бодлого боловсруулах, бодлогын хэрэгжилтэнд хяналт тавих, дүгнэлт гаргах;

8.19.4 Компанийн ТУЗ-өөс шилжүүлсэн болон ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамд заасан бусад чиг үүрэг.

8.19.5 ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргыг ТУЗ-ийн даргын санал болгосноор ТУЗ томилно. ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргаар ажиллах этгээд нь компанийн засаглалын чиглэлээр сургалтад хамрагдаж гэрчилгээ авсан байна.

8.19.6 ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нь Компанийн тухай хуулийн 82 дугаар зүйлд заасны дагуу ажиллах бөгөөд шаардлагатай бол нэмэлт үүргийг ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамд тусгаж болно.

8.19.7 ТУЗ нь жилд нэгээс доошгүй удаа ХЭХ-д ажлаа тайлагнана.

ЕС. ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГА

9.1. Компанийн гүйцэтгэх удирдлага нь компанийн дүрэм болон ТУЗ-тэй байгуулсан гэрээнд заасан эрх хэмжээний дотор компанийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулна. Гүйцэтгэх удирдлага нь хувь хүн байх бөгөөд уг этгээд компанийн Гүйцэтгэх захирал байна.

9.2. Гүйцэтгэх захирлыг сонгох, томилох, өөрчлөх асуудлыг ТУЗ шийдвэрлэнэ.

9.3. Гүйцэтгэх захирал нь ТУЗ-тэй байгуулсан Хөлсөөр ажиллах гэрээний үндсэн дээр үйл ажиллагаагаа явуулна. Гэрээнд ТУЗ-ийг төлөөлж түүний дарга гарын үсэг зурна. Гэрээнд Гүйцэтгэх захирлын эрх, үүрэг, хариуцлагын хэмжээ, хязгаар, хариуцлагаас чөлөөлөх үндэслэл, цалин, урамшуулал зэрэг асуудлыг тусгасан байна.

9.4. Гүйцэтгэх захирал нь өөрт олгосон эрхийн хүрээнд хэлцэл хийх, гэрээ байгуулах, компанийг төлөөлөх зэргээр компанийн нэрийн өмнөөс итгэмжлэлгүйгээр үйл ажиллагаа явуулна.

9.5. Гүйцэтгэх захирлын бүрэн эрхийг зогсоо шийдвэрийг ТУЗ хэдийд ч гаргаж болно.

9.6. Гүйцэтгэх захирал нь компанийн Дэд захирал, Төлөвлөлт санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга /өрөнхий нягтлан бодогч/-ыг томилох, чөлөөлөх тухай асуудлыг ТУЗ-тэй зөвшилцнө.

9.7. Гүйцэтгэх захирал нь дараах шалгуурыг хангасан байна.

9.7.1. Менежментийн ур чадвартай, 3-аас доошгүй жил удирдах албан тушаалд ажил гүйцэтгэж байсан, мэргэжлээрээ 5-аас доошгүй жил ажилласан, удирдлагын зохих дадлага туршлагатай, удирдлагын зохих дадлага туршлагатай, удирдлагын ёс зүйн хэм хэмжээг сахин биелүүлдэг, дээд боловсрол эзэмшилсэн байх;

9.7.2. Зээл буюу батлан даалтын гэрээгээр хүлээсэн хугацаа хэтэрсэн аливаа өргүй байх;

9.7.3. Ял шийтгэлгүй байх;

9.7.4. Ёс зүйн болон бизнесийн нэр хүнд нь компанийг удирдахад харшлахгүй байх.

9.8. Өдөр тутмын болон шуурхай үйл ажиллагааны талаар Гүйцэтгэх захиралд зөвлөх эрх бүхий Захирлын зөвлөл ажиллана. Захирлын зөвлөлийн ажиллах журмыг Гүйцэтгэх захирал батална.

9.9. Гүйцэтгэх захирлын үйл ажиллагаатай холбогдож үүссэн маргааныг шүүхээр хянан шийдвэрлэх тохиолдолд ТУЗ-өөс томилсон итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч компанийг төлөөлөн оролцно.

9.10. Гүйцэтгэх захирал дор дурдсан үүрэг хүлээж, эрх эдэлнэ.

9.10.1. ТУЗ-ийн өмнө Компанийн үйл ажиллагааг бүрэн хариуцаж, жилд хоёроос доошгүй удаа ажлын үр дүн, гэрээний үүргийн биелэлтийг тайлагнан дүгнүүлэх;

- 9.10.2. Компанийн санхүүгийн болон үйл ажиллагааны тайлан тэнцлийг хуульд заасан хугацаанд гаргаж, холбогдох этгээдүүдэд тайлагнаж мэдээлэх, түүний үнэн зөвийг хариуцах;
- 9.10.3. Компанийн үйл ажиллагааны тухайн жилийн зорилтот түвшин, бизнесийн болон хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний төслийг боловсруулж, ТУЗ-д танилцуулан батлуулах;
- 9.10.4. Дүрэм болон холбогдох хууль тогтоомж, түүнтэй нийцүүлэн эрх бүхий байгууллагаас гаргасан шийдвэр, стандарт, норм норматив, компанийн ХЭХ-ын болон ТУЗ-ийн шийдвэрийг биелүүлэх ажлыг зохион байгуулж, гүйцэтгэлийг хангуулах;
- 9.10.5. Гэрээгээр хүлээсэн үүргийг биелүүлэх, удирдаж буй компанийн санхүү, төлбөрийн чадвар, нэр хүндийг дээшлүүлэхэд чиглэсэн бодлого, үйл ажиллагаа явуулах;
- 9.10.6. Компанийн эрх ашгийг дээдлэн, мэргэжил, ажлын дадлага, туршлагаа бүрэн дайчлан Компанийг удирдах;
- 9.10.7. Гүйцэтгэх захирлын эрх, үүргийг хэрэгжүүлэх явцад олж авсан мэдээллийн нууцлалыг хадгалах, хувийн болон гуравдагч этгээдийн ашиг сонирхлоор ашиглахгүй байх;
- 9.10.8. Салбар төлөөлөгчийн газрын удирдлагыг ТУЗ-тэй зөвшилцсноөр томилж, чөлөөлөх, тэдэнтэй компанийг төлөөлөн хөдөлмөрийн болон үр дүнгийн гэрээ байгуулах;
- 9.10.9. ТУЗ-өөс баталсан орон тоо, зохион байгуулалтын бүтцийн хүрээнд ажилтнуудын ажлын байрны тодорхойлолтыг батлах, ажилтныг ажилд томилох, тэдэнтэй хөдөлмөрийн гэрээ байгуулах, ажлаас чөлөөлөх;
- 9.10.10. Компанийн шинээр худалдан авах болон актальг устгах, худалдах, шилжүүлэх үндсэн хөрөнгийн асуудлыг ТУЗ-ийн хуралд танилцуулан шийдвэрлүүлэх;
- 9.10.11. Компанийн үйл ажиллагаатай холбогдох асуудлаар тушаал гаргаж, биелэлтийг хангуулах;
- 9.10.12. Мэргэжлийн боловсон хүчин бэлтгэх, давтан сургах;
- 9.10.13. ТУЗ-ийн зөвшөөрлийн дагуу зарим эрх, үүргээ итгэмжлэлийн үндсэн дээр Компанийн холбогдох албан тушаалтанд шилжүүлж болно. Ийнхүү эрхээ итгэмжлэн шилжүүлсэн нь түүнийг хариуцлагаас чөлөөлөх үндэслэл болохгүй.
- 9.10.14. Гүйцэтгэх захирал нь Компанийн ТУЗ-ийн гишүүн байж болно.
- 9.10.15. Хуульд заасан бусад.

АРАВ. КОМПАНИЙН ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТАН

10.1. Компанийн ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, гүйцэтгэх захирал, асуудал эрхэлсэн дэд захирлууд, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн даргыг компанийн эрх бүхий албан тушаалтанд тооцно.

10.2. Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан нь Компанийн тухай хууль, Дүрэм, ТУЗ-ийн баталсан дотоод журамд заасан үүргийг биелүүлж, компанийн ашиг сонирхлын төлөө үнэнч шударгаар ажиллана.

10.3. Компанийн ТУЗ-ийн дарга, гишүүдээс бусад эрх бүхий албан тушаалтанд хүлээлгэх хариуцлага, түүний хэмжээг тогтоох асуудлыг ТУЗ-тэй байгуулсан гэрээ, компанийн хөдөлмөрийн дотоод журмаар тогтоох бөгөөд тэдгээрийн дагуу шийдвэрлэх боломжгүй бол шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

10.4. Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан компанийн тухай хуулийн 84, 85 дугаар зүйлд зааснаар үүрэг, хариуцлага хүлээнэ.

АРВАН НЭГ. КОМПАНИЙН ХЯНАЛТЫН ТОГТОЛЦОО

11.1. Компанийн хяналтын тогтолцоо нь дараах бүтэцтэй байна:

- 11.1.1. Хувьцаа эзэмшигчдийн хяналт;
- 11.1.2. Дотоод хяналт;
- 11.1.3. Хөндлөнгийн аудит.

11.2. Хувьцаа эзэмшигчдийн хяналтыг ТУЗ-ийн дэргэдэх Аудитын хороо хэрэгжүүлнэ.

11.3. Аудитын хороо нь компанийн дүрэм, Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас гарсан шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, компанийн удирдлагын үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангийн талаар дүгнэлт гарган, үйл ажиллагаагаа ХЭХ-д тайлagnана.

11.4. Аудитын хороо нь компанийн аж ахуй, санхүүгийн үйл ажиллагааг хянан шалгахдаа Дүрэм болон холбогдох хуулиар олгогдсон эрхийг эдэлнэ.

11.5. Аудитын хороо нь дотоод аудитын нэгжийн захирлыг томилж, төсвийг батлаж өгнө.

11.6. Компанийн өдөр тутмын үйл ажиллагаанд тавих дотоод хяналтыг Гүйцэтгэх захиралд томилсон дотоод хяналтын нэгж хэрэгжүүлнэ.

11.7. Дотоод хяналтын нэгж нь Компанийн үндсэн үйл ажиллагааны технологи, хөдөлмөр хамгаалал, хөдөлмөр зохион байгуулалт, санхүү бүртгэл, эрх зүйн мэдлэг туршлагатай ажилнуудын бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд ТУЗ-тэй зөвшилцөн Гүйцэтгэх захирлын баталсан Дотоод хяналтын журмын дагуу үйл ажиллагаагаа явуулна.

11.8. Дотоод хяналтын нэгж Компанийн санхүү, эдийн засгийн үйл ажиллагаанд өдөр тутмын хяналтыг тавьж, гүйцэтгэл нь холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм журам, Дүрэм, ХЭХ-ын тогтоолд нийцэж байгаа эсэхийг хангаж ажиллана.

11.9. Дотоод хяналтын алба нь шалгалтаар илэрсэн алдаа, зөрчил, дутагдлыг арилгах, компанийн хэвийн үйл ажиллагааг хангахад чиглэгдсэн зөвлөмжийг гүйцэтгэх удирдлагад өгөх, ТУЗ-д танилцуулах, мэдээлэх үүрэгтэй.

11.10. Компанийн хөндлөнгийн аудитыг ТУЗ-өөс сонгосон тусгай зөвшөөрөл бүхий аудитын байгууллагаар хийлгэнэ.

11.11. Хөндлөнгийн аудитын тайланг ТУЗ-ийн хурлаар хэлэлцэж, дүгнэлт гаргана.

АРВАН ХОЁР. ИХ ХЭМЖЭЭНИЙ БОЛОН СОНИРХЛЫН ЗӨРЧИЛТЭЙ ХЭЛЦЭЛ

12.1. Их хэмжээний хэлцэл гэж тухайн хэлцэл хийхийн өмнөх сүүлийн балансын активын нийт дүнгийн 25 хувиас дээш зах зээлийн үнэтэй эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийг худалдах, худалдан авах, захиран зарцуулах болон барьцаалахтай холбогдсон хэлцэл, эсхүл хоорондоо шууд холбоотой хэд хэдэн хэлцлийг хэлэх бөгөөд түүнийг Компанийн тухай хуулийн 87, 88 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу хийнэ.

12.2. Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл гэж эрх бүхий албан тушаалтан болон тэдгээртэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн компанийтай хийж байгаа аливаа хэлцлийг хэлэх бөгөөд түүнийг Компанийн тухай хуулийн 89, 91, 92 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу хийнэ.

12.3. Компани нь тухайн тайлангийн хугацаанд хийгдсэн энэхүү дүрмийн 12.1, 12.2-т заасан хэлцэл, түүний үнэ зэргийг улирал, жилийн тайлангийн тодруулгад тусгах замаар нийтэд мэдээлэх үүрэгтэй.

АРВАН ГУРАВ. КОМПАНИЙН НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛ, ТАЙЛАН

13.1. Компани нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, олон улсын нягтлан бодох бүртгэлийн стандартын дагуу нягтлан бодох бүртгэл хөтлөн, санхүүгийн тайлан гарагж, аудитын байгууллагаар дүгнэлт гаргуулан Хувьцаа эзэмшигч болон эрх бүхий бусад этгээдэд танилцуулна. Санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг компанийн Гүйцэтгэх захирал хариуцна.

13.2. Компанийн өрөнхий нягтлан бодогч нь мэргэшсэн нягтлан бодогч байх бөгөөд түүнийг ТУЗ-ийн зөвшөөрөлтэйгээр Гүйцэтгэх захирал томилж, чөлөөлнө.

13.3. Компани нь хөндлөнгийн аудитын дүгнэлт гаргуулсны дараа холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу жилийн санхүүгийн тайлан, ашиг ба алдагдлын тайлангаа компанийн Хувьцаа эзэмшигчид болон бусад оролцогч талуудад танилцуулна.

13.4. Компанийн санхүүгийн жилийн эхлэх хугацаа тухайн оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдөр, дуусах хугацаа мөн оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр байна.

АРВАН ДӨРӨВ. КОМПАНИЙН САНХҮҮГИЙН БОЛОН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

14.1. Компани Нягтлан бodoх бүртгэлийн хуульд заасан журмын дагуу анхан шатны болон нягтлан бodoх бүртгэл хөтөлж, улирал, жилийн санхүүгийн тайлан гаргана.

14.2. Компанийн санхүүгийн тайландаа дараах зүйлийг тусгана:

14.2.1. Баланс;

14.2.2. Үйл ажиллагааны үр дүнгийн тайлан;

14.2.3. Мөнгөн гүйлгээний тайлан;

14.2.4. Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан;

14.2.5. Хуримтлагдсан ашгийн тайлан;

14.2.6. Нэмэлт тайлбар, тодруулга;

14.2.7. Тухайн тайлангийн хугацаанд хийгдсэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчил бүхий хэлцлийн жагсаалт, нэр, төрөл, үнийн дүнгийн хамт;

14.2.8. Эрх бүхий албан тушаалтанд олгосон цалин, урамшууллын дүн, албан тушаалтан бүрийн нэрээр гаргах;

14.2.9. Хууль болон эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр тогтоосон бусад мэдээлэл.

14.3. Санхүүгийн тайланг компанийн ТУЗ-ийн зөвшөөрөлөөр томилогдсон хөндлөнгийн аудитын байгууллагаар хянуулах бөгөөд ТУЗ санхүүгийн тайлангийн талаар дүгнэлт гарган, ХЭХ-д оруулж, хэлэлцүүлнэ.

АРВАН ТАВ. КОМПАНИЙН БИЧИГ БАРИМТЫГ ХАДГАЛАХ

15.1. Компани нь дараах бичиг баримтыг хадгалах үүрэгтэй:

15.1.1. Компанийн дүрэм, дүрэмд орсон нэмэлт өөрчлөлт, шинэчилсэн найруулга, компанийн бүртгэлийн гэрчилгээ, тусгай зөвшөөрөл, лиценз;

15.1.2. ХЭХ, ТУЗ, Гүйцэтгэх захирлын баталсан компанийн дотоод баримт бичиг;

15.1.3. Компанийн төлөөлөгчийн газрын дүрэм;

15.1.4. Нягтлан бodoх бүртгэлд тусгагдсан эд хөрөнгө болон эд хөрөнгийн эрхийг нотлох баримт бичиг;

15.1.5. ХЭХ, ТУЗ болон Гүйцэтгэх захирлын зөвлөлийн хурлын тэмдэглэл, шийдвэр, Компанийн Гүйцэтгэх захирлын тушаал, байгуулсан их хэмжээний болон сонирхлын зөрчил, бусад гэрээ, хэлцэл түүний биелэлттэй холбогдох баримт бичиг;

15.1.6. Ажилтнуудын ажлын байрны тодорхойлолт, хөлсөөр ажиллах болон хөдөлмөрийн гэрээ;

15.1.7. Аудитын дүгнэлт;

15.1.8. Санхүүгийн болон үйл ажиллагааны тайлан;

15.1.9. Хувьцаа болон үнэт цаас гаргах журам;

15.1.10. Анхан шатны болон нягтлан бodoх бүртгэлийн бичиг баримт;

15.1.11. Эрх бүхий албан тушаалтан болон нийт ажилчдад олгосон цалин, шагнал, урамшуултай холбоотой бичиг баримт;

15.1.12. Компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээдүүдийн нэrsийн жагсаалт болон тэдгээрийн эзэмшилд байгаа хувьцааны төрөл, тоо;

15.1.13. Бусад баримт бичгүүд.

15.2. Компани нь баримт бичгийг өөрийн үйл ажиллагаа эрхлэн явуулах газарт хадгална.

15.3. Компани нь өөрийн дүрэм, түүнд орсон нэмэлт, өөрчлөлт, шинэчилсэн найруулгыг байнга хадгална. Бусад баримт бичгийг 5 жилийн хугацаатайгаар хадгалах бөгөөд хугацаа дууссаны дараа архивт шилжүүлнэ.

15.4. ХЭХ, ТУЗ, компанийн хувьцаа болон үнэт цаас гаргах, эргүүлэн худалдан авах, компанийн дүрэм, түүний нэмэлт, өөрчлөлт, шинэчилсэн найруулгатай холбогдол бүхий баримт бичгийг хүлээн авах, хадгалах, танилцуулах, архивт шилжүүлэх ажиллагааг ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга эрхлэн гүйцэтгэнэ. ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нь ТУЗ-ийн дотоод үйл ажиллагааг биечлэн хариуцна.

15.5. Компанийн талаарх мэдээлэл, компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээд түүнтэй холбогдох мэдээлэл авах асуудлыг Компанийн тухай хуулийн 98, 99 дүгээр зүйлд заасны дагуу зохицуулна.

АРВАН ЗУРГАА. КОМПАНИЙГ ТАТАН БУУЛГАХ

16.1. Компанийг Монгол Улсын Компанийн тухай хууль, Иргэний хууль болон бусад холбогдох хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр татан буулгана.

16.2. Татан буулгах комисс томилогдоноор Компанийн Гүйцэтгэх захирлын бүрэн эрх дуусгавар болж, татан буулгах комисст шилжинэ.

АРВАН ДОЛОО. БУСАД

17.1. Энэ дүрэмд тусгагдаагүй бусад асуудлыг Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу зохицуулна.

17.2. Дүрэм болон түүнд орсон нэмэлт өөрчлөлт, шинэчилсэн найруулгыг холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлсэнээр хүчин төгөлдөр болох бөгөөд үндсэн эхийг компани дээр хадгална.

17.3. Дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлыг Компанийн тухай хуульд заасан журмын дагуу шийдвэрлэх бөгөөд ийнхүү шийдвэрлэсэн нэмэлт, өөрчлөлт нь энэ дүрмийн 17.2-т заасан байгууллагад бүртгүүлсэн өдрөөс эхлэн уг дүрмийн нэгэн адил хүчинтэй байна

.....ооо.....